

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ / ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ – ΙΟΥΝΙΟΣ 2016

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: ΠΑΘΟΛΟΓΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

*28/1/2016 : Ασφαλής Μετάγγιση ασθενούς
σε Νοσηλευτικό τμήμα
(Αμαραντίδη Γεωργία , Καραλή Μαρία)*

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
Γ.Ν.ΑΜΦΙΣΣΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

- ◉ Το αίμα είναι ζωντανός ιστός σε ρευστή μορφή που επιτελεί σημαντικές λειτουργίες στον ανθρώπινο οργανισμό απαραίτητες για την διατήρηση της ζωής.
- ◉ Το αίμα περιλαμβάνει κύτταρα 'όπως ερυθρά αιμοσφαίρια που ο ρόλος τους είναι η μεταφορά οξυγόνου, λευκά αιμοσφαίρια που ο ρόλος τους είναι η άμυνα του οργανισμού, τα αιμοπετάλια και τους παράγοντες πήξης όπου εξασφαλίζεται η αιμόσταση.
- ◉ Το αίμα μεταφέρει θρεπτικές ουσίες, ορμόνες και βιταμίνες, διακινεί προϊόντα λειτουργίας του ενός οργάνου προς κάποιο άλλο και λειτουργεί ως αγωγός για την αποβολή από τα νεφρά διαφορών άχρηστων ή και βλαβερών στοιχείων.

ΑΙΜΑ

ΑΙΜΑ → ΥΓΡΗΣ ΣΥΣΤΑΣΗΣ ΙΣΤΟΣ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΣΤΑ ΑΓΓΕΙΑ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ
(5 ΛΙΤΡΑ ΑΙΜΑΤΟΣ)

ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ :

ΥΓΡΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ

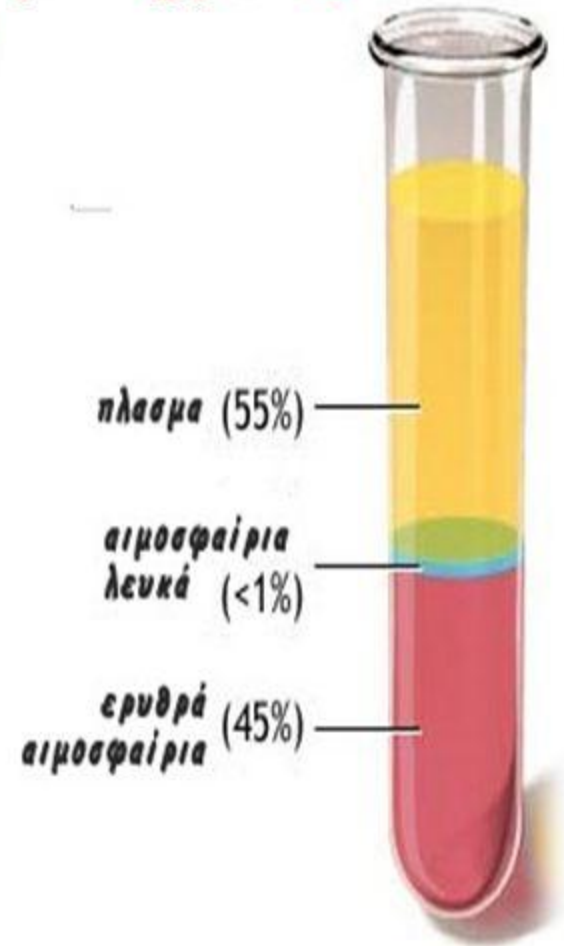

ΠΛΑΣΜΑ

ΕΜΜΟΡΦΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- ΕΡΥΘΡΑ ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΑ
- ΛΕΥΚΑ ΑΙΜΟΣΦΑΙΡΙΑ
- ΑΙΜΟΠΕΤΑΛΙΑ

ΟΡΙΣΜΟΣ :

Μετάγγιση αίματος είναι η ενδοφλέβια χορήγηση πλήρως ελεγμένου και ειδικά συντηρημένου αίματος σε ασθενείς που έχουν απόλυτη ανάγκη.

Οι Wintrobe et al αναφέρουν:

« Η μετάγγιση αίματος θα πρέπει να θεωρείται μάλλον ως μια επικίνδυνη και δυνητικά θανατηφόρα μορφή θεραπείας και γι αυτόν το λόγο θα πρέπει να υπάρχουν σαφείς ενδείξεις για τη χορήγηση αίματος. Ο γιατρός πρέπει συνειδητά και υπεύθυνα να συζητήσει τα δυνητικά οφέλη έναντι των γνωστών κινδύνων. Όταν η χορήγηση αίματος ενδείκνυται, ο γιατρός πρέπει να αποφασίσει αν ο άρρωστος χρειάζεται πλήρες αίμα ή προϊόντα αίματος και τι ποσότητα χρειάζεται να δοθεί».

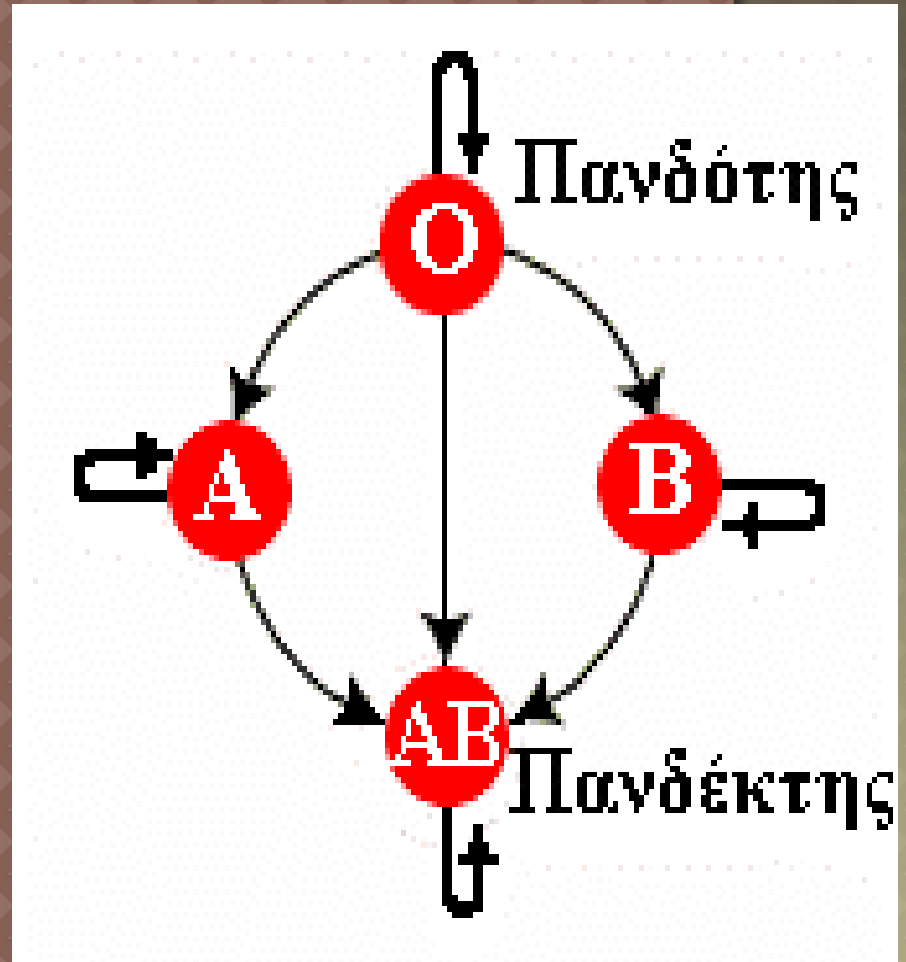
Η ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ ΕΙΝΑΙ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΣΕ:

- ◉ Καρδιοχειρουργικές και ορθοπεδικές επεμβάσεις
- ◉ οξεία αιμορραγία (από χειρουργικά ή παθολογικά αίτια)
- ◉ μαιευτικές επιπλοκές
- ◉ αναιμίες όπως η μεσογειακή αναιμία
- ◉ νέο πλασματικά και αιματολογικά νοσήματα
- ◉ σε μεταμοσχεύσεις οργάνων
- ◉ στο τραύμα

ΣΚΟΠΟΣ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗΣ

Η ασφαλή χορήγηση αίματος, η πρόληψη και η αντιμετώπιση τυχόν επιπλοκών που ενδέχεται να εμφανιστούν κατά την μετάγγιση.

ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΜΕΤΑΓΤΙΣΗΣ

- ◉ Επιβεβαίωση ύπαρξης γραπτής εντολής
- ◉ Σωστή ταυτοποίηση ασθενή
- ◉ Καταγραφή ζωτικών σημείων
- ◉ Έλεγχος ημερομηνίας λήξης ασκού
- ◉ Επανάληψη στοιχείων ασθενή και σύγκριση με αυτά της ετικέτας του ασκού και των εγγράφων.
- ◉ Ρύθμιση ροής σύμφωνα με οδηγίες
- ◉ Ολοκλήρωση των εγγράφων τεκμηρίωσης.

Identity check between patient and blood component

Check the laboratory-generated label against the patient's identity band

BLOOD PACK

PATIENT'S WRISTBAND

The diagram illustrates the process of verifying patient identity against a blood component label. On the left, a blood pack is shown with a detailed NHS laboratory label. On the right, a patient's wristband is shown with a simplified identification label. Dashed blue lines connect the following fields between the two labels:

- SURNAME:** MORAG (from wristband) to MACDONALD (from blood pack label).
- FORENAME:** MORAG (from wristband) to MORAG (from blood pack label).
- DATE OF BIRTH:** 11/07/1956 (from wristband) to 26/12/2006 (from blood pack label).
- HOSPITAL NUMBER:** 1001986 (from wristband) to G101 666 587 228 N (from blood pack label).

Additional information on the blood pack label:

- Product: Rh D POSITIVE
- Do Not Use After: 31 DEC 2006 21:58
- Lot Number: 1800210620+68
- REF: C00105107D
- Unit: 250 ml
- Expiry Date: 31 Dec 2006

Additional information on the patient's wristband:

- Patient Name: MORAG MACDONALD
- HOSPITAL No: 1001986
- DOB: 11/07/1956
- SEX: Female

Always involve the patient by asking them to state their name and date of birth, where possible

ΕΥΘΥΝΕΣ ΚΑΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

- Ο νοσηλευτής είναι υπεύθυνος για την ασφαλή μετάγγιση αίματος την παρακολούθηση του ασθενή κατά την διάρκεια μετάγγισης και μετά για την έγκαιρη διάγνωση ανεπιθύμητων αντιδράσεων και την άμεση διακοπή της.

ΥΛΙΚΟ ΠΟΥ ΘΑ ΧΡΕΙΑΣΤΕΙ

- Οινόπνευμα
- Τολύπια βάμβακος/ γάζας
- συσκευές μετάγγισης
- φλεβοκαθετήρες μεγάλης διαμέτρου No 18g
- νεφροειδή
- λευκοπλάστ
- στατό
- πουάρ για μεγαλύτερη ταχύτητα μετάγγισης
- γάντια
- σύριγγες και αμπούλες NaCl 0,9% 10ml (για έλεγχο βατότητας και ξέπλυμα του φλέβοκαθετήρα)
- συσκευή θέρμανσης (εφόσον χρειάζεται)
- ο ασκός με το αίμα που θα χορηγηθεί

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗΣ

◉ ΛΗΨΗ ΖΩΤΙΚΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ

◉ Επιβεβαίωση ότι έχει γίνει καθορισμός ομάδας αίματος και η δοκιμασία διασταύρωσης.

◉ Έλεγχος της φιάλης για τυχόν φυσαλίδες ή αλλοίωση του χρώματος.

◉ Προετοιμασία του ασθενή για φλεβοκέντηση ή για έλεγχο του σημείου παρακέντησης.

ΣΤΑΔΙΟ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗΣ

- Σύγκριση ταυτότητας του αρρώστου με τα στοιχεία της φιάλης αίματος.
- Έλεγχος ημερομηνίας λήξης του αίματος και επιβεβαίωση ότι η ομάδα αίματος του ασθενή είναι ίδια με αυτή της φιάλης που θα μεταγγιστεί καθώς και αν φέρει την υπογραφή αυτού που έχει κάνει την διασταύρωση.
- Ο ιατρός αφού επιβεβαιώσει εκ νέου τα παραπάνω στοιχεία πρέπει να υπογράψει την φιάλη.

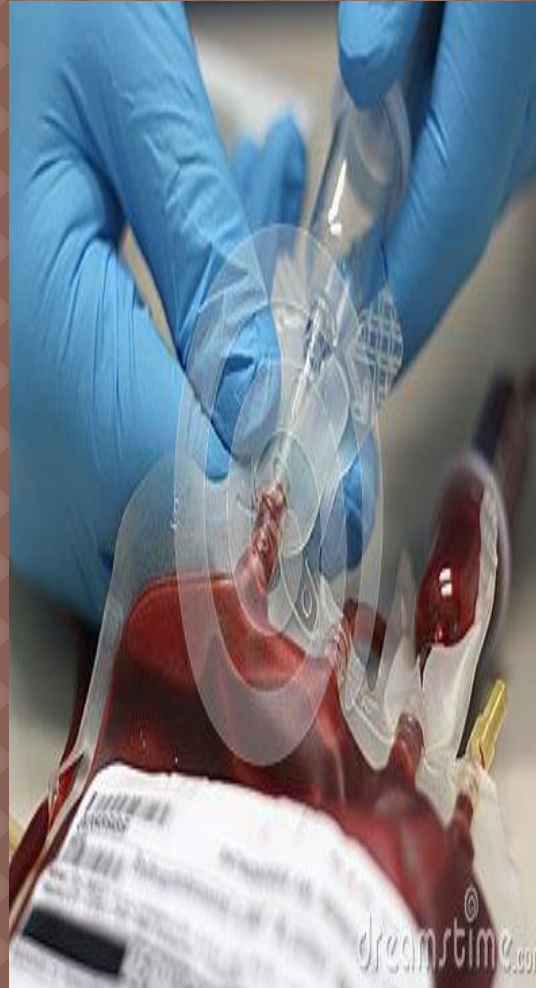
ΣΤΑΔΙΟ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗΣ

- Σε περίπτωση που ο ασθενής δεν μπορεί να επιβεβαιώσει τα στοιχεία του, συμβουλευόμαστε τον συνοδό, το διάγραμμα αλλά και το φάκελο του ασθενή, εφαρμόζουμε την φιάλη με παρουσία του θεράποντος ιατρού.
- Ενημέρωση του ασθενή για την διαδικασία που θα ακολουθήσει.
- Λήψη ζωτικών σημείων του ασθενή σε περίπτωση που ο ασθενής έχει πυρετό δεν χορηγείται το αίμα και ενημερώνουμε τον γιατρό.

ΣΤΑΔΙΟ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗΣ

- ◉ Εφαρμόστε την συσκευή μετάγγισης με άσηπτη τεχνική.
- ◉ Το αίμα χορηγείτε μέσα σε 20 min μετά την παραλαβή του από την Τράπεζα Αίματος.
- ◉ Αφαιρέστε τον αέρα από την συσκευή και αφού συνδέσετε με τον ασθενή ρυθμίστε αργή ροή του αίματος για τα πρώτα 15 λεπτά.
- ◉ Απαγορεύεται η ταυτόχρονη χορήγηση αίματος με φάρμακα, αντιβιώσεις, χημείο θεραπευτικά σκευάσματα .
- ◉ Αργή έγχυση σε ηλικιωμένα άτομα , βρέφη ή ασθενείς με καρδιολογικά προβλήματα.

ΤΟ ΑΙΜΑ ΧΟΡΗΓΕΙΤΑΙ ΤΟ ΑΝΩΤΕΡΟ ΕΝΤΟΣ 4 ΩΡΩΝ

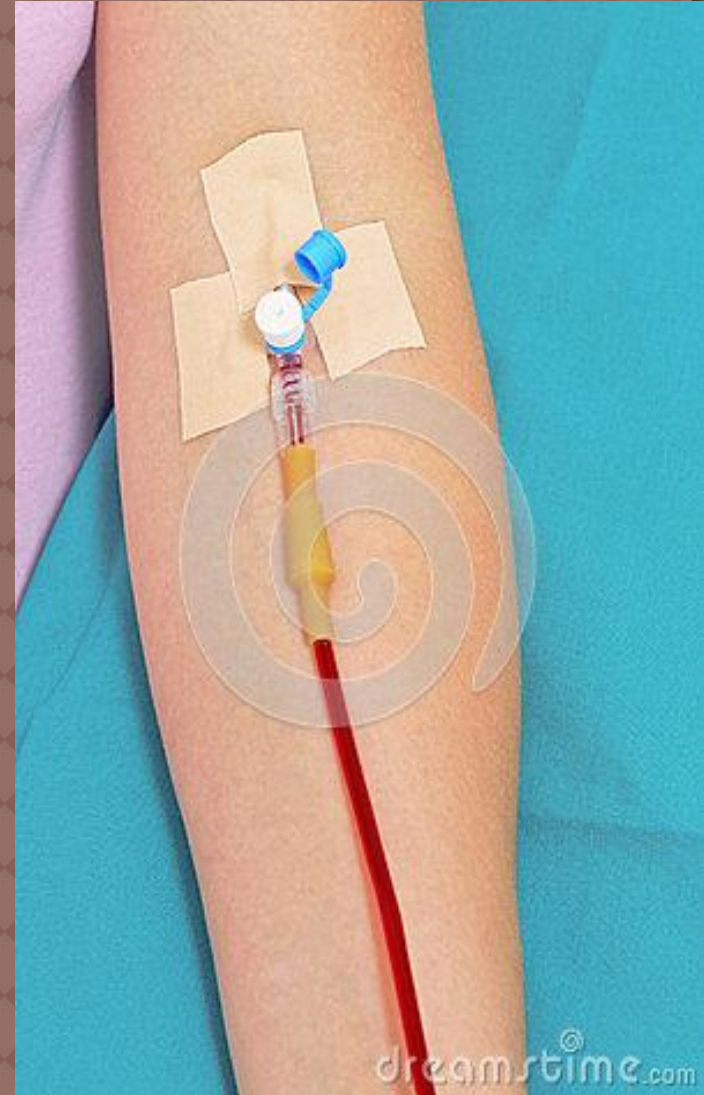
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗΣ

- Παρατηρείται τον άρρωστο όσο είστε κοντά του πολύ προσεκτικά και αναφέρεται αμέσως οποιαδήποτε δυσχέρεια παρουσιάσει.
- Το πιο ασήμαντο για άλλες περιπτώσεις σύμπτωμα μπορεί να σημαίνει πρόβλημα όταν εμφανίζεται κατά την διάρκεια της μετάγγισης.
- Όταν ξεκινάει η μετάγγιση και ιδιαίτερα αν πρόκειται για άτομο που μεταγγίζεται πρώτη φορά ενημερώνουμε να μην φάει τίποτα κατά την διάρκεια της μετάγγισης ώστε αν παρουσιαστεί κάποια αλλεργία να είμαστε σίγουροι ότι οφείλεται στο αίμα και όχι σε φαγητό.

ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗΣ

- ◉ Η λήψη ζωτικών σημείων πρέπει να επαναλαμβάνεται 15 λεπτά μετά την έναρξη της μετάγγισης.
- ◉ Καταγραφή στο διάγραμμα του ασθενή την μετάγγιση και καταγραφή στην κάρτα νοσηλείας.
- ◉ Σε περίπτωση και άλλης μετάγγισης αλλάζουμε συσκευή αίματος.

ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ

- ◉ Διακοπή χορήγησης αίματος αλλά διατηρήστε την φλέβα για να υπάρχει ανοιχτή οδός για χορήγηση φαρμάκων.
- ◉ Ειδοποιήστε αμέσως τον γιατρό και το τμήμα αιμοδοσίας.
- ◉ Λήψη ζωτικών σημείων του αρρώστου
- ◉ Μην αφήνεται τον άρρωστο μόνο του

ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ

- ◉ Άμεση αποστολή στην αιμοδοσία της μεταγγιζόμενης φιάλης και δείγμα αίματος από τον ασθενή που θα συνοδεύεται με έντυπο που θα περιλαμβάνει τα στοιχεία του ασθενούς τα χαρακτηριστικά της αντίδρασης και εάν είναι δυνατόν τον τρόπο αντιμετώπισης της αντίδρασής.(εφόσον ισχύει στο πρωτόκολλο του νοσοκομείου)

ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΑΝΤΙΔΡΑΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ

- Αναγράψτε στο φύλλο νοσηλείας την ώρα που άρχισε η αντίδραση τα συμπτώματα τα ζωτικά σημεία του ασθενούς, την ώρα διακοπής της μετάγγισης, τον όγκο του αίματος που χορηγήθηκε τα στοιχεία της μονάδος που χορηγήθηκε και την ώρα που ειδοποιήθηκε και ήρθε ο γιατρός.

ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗΣ

1. Ασφαλής μετάγγιση δεν υπάρχει
2. Δεν πρέπει να μεταγγίζουμε δίχως λόγο
 - κόστος
 - διαθεσιμότητα
3. Η μετάγγιση προκαλεί

Ανεπιθύμητα
συμβάντα
(ανθρώπινα
λάθη)

Ανεπιθύμητες
αντιδράσεις

ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ Ή ΣΥΜΒΑΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ

- Κάθε αρρώστος στον οποίο χορηγείται αίμα είναι εκτεθειμένος στον κίνδυνο εμφάνισης κάποιας αντίδρασης ή επιπλοκής.
- Ο κίνδυνος αιμόλυσης από την χορήγηση ασύμβατου αίματος υπάρχει σχεδόν πάντα, όπως και η πιθανότητα εμφάνισης αναφυλακτικής ή άλλης αλλεργικής αντίδρασης.
- Υπερφόρτωση της κυκλοφορίας, σηψαιμία από μικροβιακή μόλυνση, καθώς και άλλες επιπλοκές, απειλούν επίσης τη ζωή του αρρώστου.

ΕΠΙΠΛΟΚΕΣ Ή ΣΥΜΒΑΜΑΤΑ ΑΠΟ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ

- Η χορήγηση αίματος είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη σε αρρώστους με απώλεια συνείδησης σε άτομα που βρίσκονται σε αναισθησία ή που έχουν πάρει μεγάλες δόσεις ηρεμιστικών και σε μικρά παιδιά ή ενήλικες που δεν επικοινωνούν με το περιβάλλον τους. Οι αρρώστοι αυτοί δεν είναι σε θέση να παραπονεθούν για συμπτώματα που θα εμφανιστούν ως αντίδραση στο αίμα.

- Άρρωστοι που δεν επικοινωνούν με το περιβάλλον τους θα πρέπει να έχουν συνεχή παρακολούθηση και καταγραφή α) της αρτηριακής πίεσης & β) της κεντρικής φλεβικής πίεσης.

Νοσηλευτική Επαγρύπνηση :

- © Η μετάγγιση είτε πλήρους αίματος είτε προϊόντων του ενέχει πολλούς κινδύνους. Μερικές από τις δυνητικές αυτές επιπλοκές δεν μπορούν να προληφθούν με απόλυτη βεβαιότητα. Υπάρχει μεγάλη συχνότητα νοσηρότητας και θνητότητας που συνδέεται με τη χορήγηση αίματος.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

ΑΠΟ ΜΙΑ ΜΟΝΑΔΑ ΑΙΜΑΤΟΣ

ΔΗΛΑΔΗ ΑΠΟ ΕΝΑΝ ΑΣΚΟ ΦΙΑΛΗΣ

ΑΙΜΑΤΟΣ ΕΝΟΣ ΔΟΤΗ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ

ΒΟΗΘΗΣΟΥΜΕ ΠΟΛΛΟΥΣ ΑΡΡΩΣΤΟΥΣ

ΑΡΚΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΧΟΥΜΕ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ

ΤΟΝ ΣΩΣΤΟ ΑΡΡΩΣΤΟ , ΤΟ ΣΩΣΤΟ ΑΙΜΑ

ΣΤΟΝ ΣΩΣΤΟ ΧΡΟΝΟ.

Γενικό Νοσοκομείο Αμφισσας Νοσηλευτική Υπηρεσία

τίτλος πρωτοκόλλου

1^{ον}) Μέτρα ασφαλείας κατά τη διάρκεια
της μετάγγισης αίματος

2^{ον}) Μέτρα αντιμετώπισης αντίδρασης σε
μεταγγιζόμενο αίμα & παράγωγα αίματος

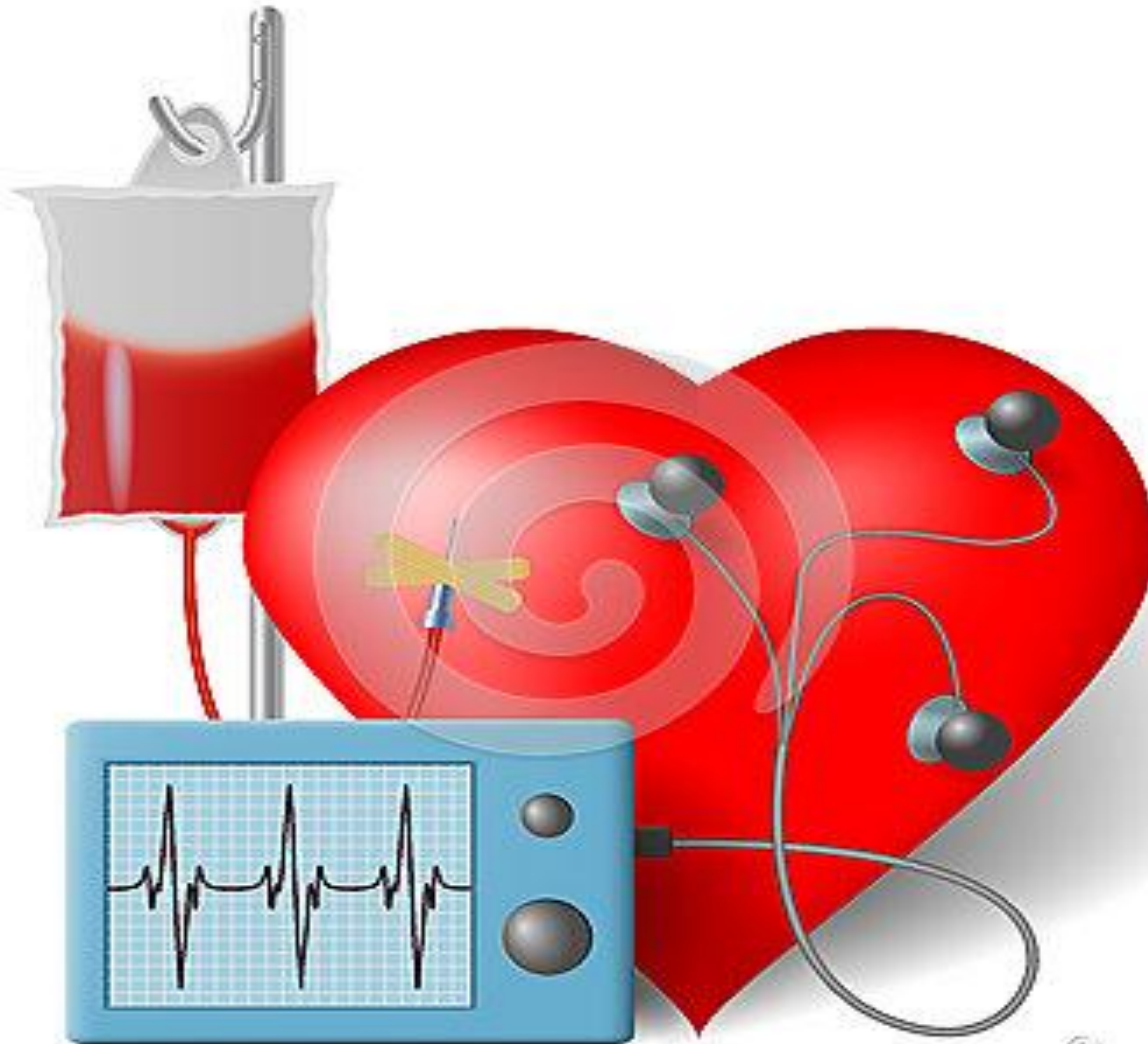
http://www.gnamfissas.gr/kat_odigies.php

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ :

- ◉ OPTIMAL BLOOD USE. ΒΕΛΤΙΣΤΗ ΧΡΗΣΗ ΑΙΜΑΤΟΣ
- ◉ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΜΕΤΑΓΓΙΣΗΣ ΑΙΜΑΤΟΣ- ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ
- ◉ BETTER BLOOD TRANSFUSION -SAFE AND APROPRIATE USE OF BLOOD
- ◉ BLOOD PROCESSING UNIVERSITY UTAH
- ◉ HTTP "LIBRARY-MED UTAH EDU/WEBPATH/TUTORIAL/BLD BANK
- ◉ HTTP:WWW TRANSFUSION [IDELINES.ORG.UK](http://www.transfusionidelines.org.uk)
- ◉ ΙΔΡΥΜΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ
- ◉ Σαχίνη –Καρδάση Α. Πάνου Μ, Παθολογική & χειρουργική Νοσηλευτική , Νοσηλευτικές διαδικασίες Β' έκδοση 2^{ος} τόμος Αθήνα ιατρικές εκδόσεις βήτα, 1997: 251-262.
- ◉ Επιπλοκές από την μετάγγιση παραγώγων αίματος , Ε. Λυδάκη, Δ/ ντρια ΕΣΥ Αιμοδοσίας, 26-4-2015.

Ευχαριστούμε πολύ !!!!!

dreamstime.com